

אבי קורן, רמי אלון - מו"פ נגב-ערבה, גידולי מים

דגי מאכל

המשק בנאות הכיכר נמצא בשלבי ייצור התחלתיים וקצבי הגידול שהתקבלו בקיץ 1995 היו טובים, בניהול שמעיה טולדנו נעשתה גם רביה מקומית והיפוך מין לאספקת דגיגים למשק ולמשקים אחרים בנגב ובערבה. במקביל לבדיקת קו האמנון האדום החדש בתחנת הניסיונות של המו"פ בעין יהב נוסה קו זה מסחרית ע"י חוות נאות הכיכר וע"י החוה בקדש ברנע, נמצא כי קצב הגידול שלו משביע רצון וצבעו טוב. עם זאת סנפיר הגב בדג זה גבוה ועוקצני ודרושה זהירות בטיפול בדג.

החוה בנאות הכיכר מתכננת הרחבה לקראת 1996 וזו תבוצע כנראה במסגרת פרויקט נגב של צמיחה. מושב עין תמר נמצא בשלב תיכנון מתקדם של משק דגים גדול בשכנות למשק הקיים בנאות הכיכר. גם כאן הפיתוח יעשה במסגרת פרויקט נגב בצמיחה. בערבה התיכונה מתארגנות קבוצות אחדות לקראת תיכנון והפעלה של משקי דגים חדשים ב- 1995 - 1996 יתוכננו ויבנו פרויקטים בעידן, חצבה וצופר. מכיון שבעית המים (מכסת המים) קשה בישובי הערבה התיכונה, היזמים נוהגים זהירות בתכנון ובכניסה לענף. במושב צופר יש סיכוי להקמת פרויקט שישתמש במים מליחים שאינם מתאימים להשקיה (שאינם במיכסה).

דגי נוי

המשקים בעין חצבה ופארן משוקים בצורה סדירה דגי נוי איכותיים לאירופה, התגובות אצל הקניינים טובות מאד והתמורה בהתאם. סה"כ יוצאו מהערבה למעלה מ- 1.5 מליון דגיגים צבעוניים במהלך 1995. בעיות הזרמת כספים פוגעות בהדרכה למשקי דגי הנוי והפגיעה קשה במיוחד במשקים הצעירים בעין יהב ובנוה חרף ובמשק בבניה בקיבוץ סמר. לקראת סוף 1995 נעשים מאמצים להוסיף כח הדרכה ולמסד את ההדרכה עם יוסי איצקוביץ'. ב- 1966, בצורה הדרגתית, תועבר ההדרכה רק למשקים הצעירים, כאשר המשקים הוותיקים יוכלו לארגן את ההדרכה באופן פרטי. המשוקים רואים חשיבות בהמשך ההדרכה והעלאת רמת המשקים הוותיקים.

כסיכום ביניים להתפתחות ענף דגי הנוי, יש להדגיש שהענף בעל פוטנציאל לרווח, רק ליזמים שישקיעו את מירב האמצעים והמאמצים הניהוליים בפרויקטים שלהם. אין סיכוי למשק דגי נוי שאינו מנוהל ברמה גבוהה ואינו מקבל את מירב התמיכה הטכנית והמקצועית.

תחנת ניסיונות (חג"מ) עין יהב

שנת 1995 אופינה בחוסר יציבות מימון, דבר שפגע ביכולת הבנייה והפיתוח של מודלים חדשים. סיום בנית המודל לגידול דגים מסחרי מול פילטר הידרופוניקה, יהיה לקראת סיום 1995 והפעלת הפרויקט תבוצע ב- 1996. המודל ההידרופוני המוקטן, פועל בהצלחה זו שנה שניה. הניסוי לברירת אמנונים אדומים בעלי תכונות גידול טובות הסתיים ב- 1995 ומסקנותיו מצביעות על אמנון אדום מהיר גידול. להקת רבייה של אמנון זה נמצאת במו"פ וניתן יהיה להגדילה לפי דרישת היצרנים. תצפיות ראשוניות בגידול סרטני מאכל הסתיימו בהצלחה, ב- 1996 מתוכננת הגדלת להקת רבייה ובדיקת גידול הסרטנים יחד עם הדגים.

להקת הרבייה של *Lates Calcarifer* התבררה בשנה ובידינו כ-120 דגים במשקלים 250-750 גרם, הכונה להכניסם בעוד שנתיים לרבייה. שיתוף פעולה עתידי עם חוקרים אוסטרלים עשוי להחיש את הפיתוח בדג מענין זה. דג אחר שהוכנס בסוף 1995 לניסוי ותצפית בחג"מ הוא *Red Drum* (מוסר).

לאור העובדה שרמת המימון והשתתפות הסוכנות במו"פ מצטמצמת יש להערך למימון המחקר וההדרכה בגידולי מים (כמו בגידולים אחרים) בצורה עצמאית. על הועדות החקלאיות באזורים השונים להערך לשינויים הקרובים.